

چیچک گوسفند و چیچک بز

(Sheep Pox and Goat Pox)

این بیماری ها در
افغانستان وجود دارند.

۱. تعریف

چیچک بز و چیچک گوسفند بیماری های ویروسی سیستمی ساری اند، که به صورت بارز توسط آفات جلدی و ششی مشخص می گردند.

۲. عامل شناسی

عامل چیچک بز و گوسفند ویروس های جداگانه ی مربوط جنس کاپری پوکس و ایرس (*Capripoxvirus*) و خانواده ی پوکس ویریده (*Poxviridae*) می باشد.

۳. سرایت

بیماری توسط ذرات هوا (آبروزول) و تماس، از طریق تنفس و یا تماس باغشا های مخاطی حیوانات مصاب سرایت می کند.

۴. انواعی که مصاب می شوند

اکثر ویروسها منحصر به نوع اند، ولی چند سترنی موجود اند که هر دو گوسفندها و بزها را مصاب میکنند.

۵. علایم کلینیکی

دوره ی انکشاف مخفی بیماری یک تا دو هفته است. میزان مصابیت مربوط به درجه ی تماس میان حیوانات و معافیت موجود در آنهاست که از ده تا صد در صد فرق می کند.

نخستین علائم کلینیکی بیماری ممکن ظهور برآمده گی ها با پاپیول هایی باشد که به شکل زخم در بالای پوست و غشای مخاطی پیش می‌رود. آفات پوست در آن قسمت های پوست که موی و پشم کمتر دارند، مانند زیر بغل و کشاله ی ران به آسانی قابل دید می باشد. حیوانات تب داشته، پژمرده

بوده و ممکن تا اندازه یی مشکل تنفسی یا سرفه داشته باشند. بیماری یک تا دو هفته ادامه داشته و به صحت یابی یا مرگ می انجامد. تلفات از بیست الی صد درصد است .

۶. دریافت های پتولوژیک

کاپری پوکس ویروس ها (capripoxviruses) از دیگر ویروس های چیچک در این فرق دارند که دارای آفات عمیق و زخم دار اند و خساره ی بیشتر در جلد به میان می آید. بناً جلد ضخیم گردیده و زخمی می شود و طبقه ی تحت جلد را نمایان می سازد. این زخم ها در سراسر پوست و برخی از غشاهای مخاطی به ویژه پرده های چشم، سوراخ های بینی، لب ها و نل هوا دیده می شود. شش یگانه عضو داخلی است که مصاب می گردد و شکل آن در اینجا طوریست که نودیول های نکروزی چند محراقی تا سخت در سراسر آن پراکنده است. نودیول های سیروزی موجود بوده هم چنان بعضاً در سیروزی روده ها و تونیکا واجینالیس (Tonica vaginalis) نیز موجود است. این نودیول ها فقط به ندرت در غشای مخاطی نفوذ می نمایند.

۷. تشخیص

شکل کلینیکی بیماری بسیار مشخص است. تایید تشخیص، آزمایش های لابراتواری (هستوپتولوژی، تعامل زنجیر پولیمریز "PCR" و تجرید ویروس) را ایجاب می نماید. تشخیص تقریبی آن مشتمل است بر: اورف کانتاجیس اکتیما، پت (urticaria) و حشره گزیده گی .

۸. تداوی

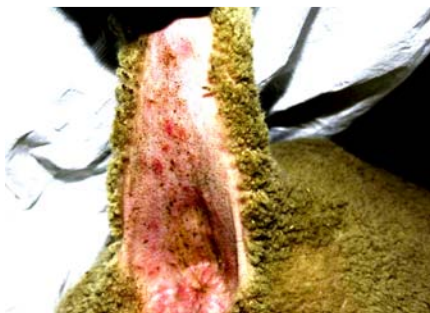
برای چیچک گوسفند و بز کدام تداوی وجود ندارد.

۹. جلوگیری و کنترل

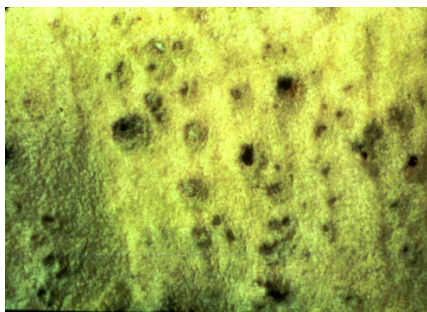
بهترین راه جلوگیری دور نگهداشتن رمه یا گله از بیماری، به وسیله ی کنترل نمودن ورود حیوانات بیمار می باشد. این کار در ساحاتی که رمه ها و گله ها وسیعاً با هم مخلوط

اند، مشکل است. برای چیچک گوسفند و چیچک بز واکسین های خوب موجود است و برای هردو عین واکسین به کار می رود که حد اقل برای مدت دو سال معافیت تولید می کند.

شکل. انکشاف پاپول ها در زیر دم - چیچک گوسفند

شکل. آفات زخم دار ژرف در بالای پوست که برای چیچک گوسفند و بز تیپیک اند

شکل. نودیول های پراکنده در شش، التهاب شش ناشی از چیچک گوسفند

